

Interreg

Cofinancé par
l'Union Européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

France - Wallonie - Vlaanderen

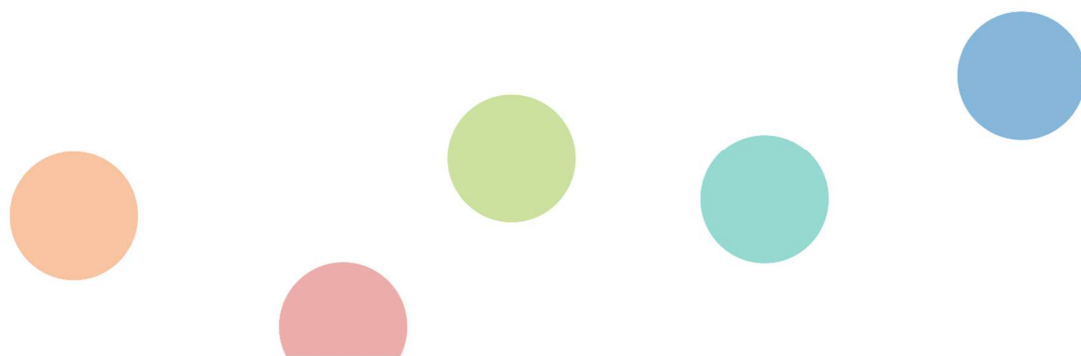
HANDLEIDING

voor de opvolging van

Staatssteun

voor de projectpartners

Versie juni 2024

Inhoudstafel

Voorwoord.....	3
1 Leidende principes.....	4
1.1 Het begrip staatssteun.....	4
1.2 Verplichting van de projectpartners.....	4
2 Invoeren van het project.....	5
2.1 Zelfcontrole staatssteun.....	5
2.2 De specifieke steunregelingen van het Interreg-programma FWVL.....	8
2.2.1 De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).....	8
2.2.2 De- minimisverordeningen	15
2.2.3 De steunregelingen van toepassing volgens de specifieke doelstellingen.....	16
3 Vóór de projectselectie.....	17
3.1 In kaart brengen van informatie en risico's	17
3.2 De beslissing van de Stuurgroep en informeren van de projectpartners 17	
4 Tijdens de uitvoering	17
4.1 De rol van de steuninstrumenten	17
4.2 Projectwijzigingen	18
4.3 De verificaties en de controles op stukken	18
4.4 De eerstelijnscontroles ter plaatse.....	18
5 Beroep.....	19
6 Verklarende woordenlijst.....	20

Voorwoord

De beoordeling van staatssteun is een element van de evaluatie van de projecten die ingediend worden bij het Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen. Elke projectpartner, ongeacht zijn juridische status, wordt daarom onderworpen aan een volledige beoordeling van de manier waarop hij zal worden gefinancierd. Bijgevolg wordt elke projectpartner sterk aangeraden dit document te lezen.

Een projectpartner die financiële steun ontvangt van een publieke financieringsbron zoals EFRO kan door deze steun een voordeel genieten ten opzichte van zijn potentiële concurrenten. Deze financiële steun kan de mededinging beïnvloeden door een vervalsing van de concurrentie te creëren. In dit soort situaties wordt een beroep gedaan op het begrip staatssteun.

De Europese Unie heeft zich via haar verdragen tot taak gesteld om dergelijke staatssteun, die de mededinging tussen lidstaten verstoort, te verbieden. In bepaalde omstandigheden is dit soort interventie echter noodzakelijk voor het goed functioneren van de economie. Daarom voorziet het verdrag in een aantal maatregelen om staatssteun, onder voorwaarden, verenigbaar te maken met de interne markt en dus toe te staan.

Het Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen maakt gebruik van meerdere van deze maatregelen, namelijk de algemene groepsvrijstellingsverordening en de *de-minimis*regel. Deze handleiding geeft aanvullende informatie over de manier waarop het programma uw project zal beoordelen in het licht van de regels rond staatssteun, alsook de nodige informatie om uw aanvraagformulier in te vullen in de beheerapplicatie van het programma (Jems) en voor het goede verloop van de projecten.

Aan het einde van dit document vindt u een **woordenlijst** met de belangrijkste begrippen met betrekking tot staatssteun om u te helpen deze complexe materie te begrijpen.

Veel leesgenot!

1 Leidende principes

1.1 Het begrip staatssteun

Het programma heeft instrumenten en procedures opgezet om ervoor te zorgen dat de financiering die aan de geselecteerde projecten wordt toegekend, voldoet aan de wettelijke vereisten inzake staatssteun.

De regels inzake staatssteun zijn van toepassing zodra de begunstigde een entiteit is die een economische activiteit uitoefent ongeacht haar statuut.

Een **economische activiteit** wordt gedefinieerd als "elke activiteit die bestaat in het aanbieden van goederen of diensten op een markt".

De behandeling van de staatssteun is een aandachtspunt waarbij alle belanghebbenden van het programma betrokken zijn, gedurende de hele uitvoering ervan.

1.2 Verplichtingen van de projectpartners

Een specifiek artikel in de akte over de toekenning van de EFRO-subsidies beschrijft de verplichting van de projectpartners in dit opzicht.

"De projectpartners verbinden zich ertoe de geldende wetgeving na te leven met betrekking tot de Staatssteun en meer bepaald het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met name de artikelen 107 (principe van de onverenigbaarheid van de Staatssteun en afwijkingen) en 108 (procedure); Verordening nr. 1407/2013 van 18 december 2013 (de minimis), Verordening nr. 1408/2013 (de minimis in de landbouwsector), en de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) nr. 651/2014 van 17 juni 2014."

In dit artikel staat ook de beslissing van de Stuurgroep vermeld voor wat de Staatssteun betreft voor elk van de projectpartners.

Wanneer de projectpartners binnen het toepassingsgebied van de staatssteun vallen, moeten ze bijgevolg aan het programma alle relevante informatie verstrekken aan de hand waarvan hun situatie met betrekking tot overheidssteun geverifieerd kan worden.

Hiertoe zijn verklaringsformulieren beschikbaar in de Toolbox op de website van het programma (<http://www.interreg-fwvl.eu>). Deze verschillende verklaringen zijn in hoofdstuk 3 en 4 van deze handleiding weergegeven.

2 Bij indiening van het project

In het aanvraagformulier van Jems wordt u een aantal vragen gesteld in een onderdeel zelfcontrole staatssteun (deel B-*Projectpartners*/ deel *Staatsteun*). Om de projectpartner te helpen zo goed mogelijk te antwoorden worden ze in de volgende paragrafen doorgenomen. De theoretische concepten die essentieel zijn voor een goed begrip ervan worden ook nader toegelicht.

In hetzelfde onderdeel, na de vragen, kan elke projectpartner dankzij een keuzelijst zich een eerste overzicht maken van de vrijstellingsmaatregelen waarvoor hij in aanmerking komt. Volgens de economische activiteit(en) geïdentificeerd in de vragenlijst kiest de projectpartner onder welke AGVV- of *de minimis*-verordening hij zou vallen. Onder bepaalde voorwaarden bieden deze twee regelingen de mogelijkheid om de beperkingen van de staatssteunregels te vermijden.

De tabellen in hoofdstuk 2.2 geven een overzicht van de bijzonderheden van deze artikelen om u te helpen bij uw keuze.

2.1 Zelfcontrole staatssteun

criterium I Is de projectpartner betrokken bij economische activiteiten in het project?

FR
NL

Criterium I Is de projectpartner betrokken bij economische activiteiten in het project?
 Antwoord Ja of Nee om de volgende vragen en geef een korte verantwoording

Vraag staatssteun	Antwoord	Verantwoording
1. Zal de projectpartner activiteiten implementeren en/of goederen/diensten aanbieden in het kader van het project, waarvoor een markt bestaat?	<input type="button" value="Ja"/> <input type="button" value="Nee"/>	Voer hier tekst in
2. Zijn er activiteiten/goederen/diensten die door een marktpeler zouden kunnen ondernomen of geleverd worden met het oog op het maken van winst (zelfs als het niet de bedoeling is van de aanvrager zelf om winst te maken)?	<input type="button" value="Ja"/> <input type="button" value="Nee"/>	Voer hier tekst in

1. Zal de projectaanvrager activiteiten implementeren en/of goederen/diensten aanbieden waarvoor een markt bestaat?

De begunstigde van de steun is, volgens Europees recht, een "**onderneming**", gedefinieerd als een entiteit die een "economische activiteit" uitoefent (elke activiteit die bestaat in het aanbieden van goederen of diensten op een markt).

De vraag of er een potentiële markt is voor de betrokken producten/diensten staat dus centraal bij het bepalen van de (niet-)economische aard van de betrokken activiteit. Een projectpartner kan nagaan of hij zich op een markt bevindt door zichzelf voornamelijk twee vragen te stellen:

Biedt de projectpartner goederen en diensten aan consumenten aan?

Is er concurrentie die dezelfde goederen en/of diensten zou kunnen aanbieden aan dezelfde consumenten?

Als de projectpartner op één van deze twee vragen bevestigend antwoordt, kan hij ervan uitgaan dat hij een economische activiteit beoefent.

Deze zeer ruime definitie van “onderneming” omvat alle activiteiten waarbij een goed of dienst op een markt wordt aangeboden, ongeacht de rechtsvorm van de entiteit (vennootschap, vereniging, enz.), de wijze van financiering ervan (publiek, privaat of gemengd) of het feit dat de entiteit zowel economische als niet-economische activiteiten uitoefent. In het laatste zijn staatssteunregels alleen van toepassing op het "economische" deel van de activiteiten van de onderneming.

Binnen het Interreg-programma FWVL treedt de overgrote meerderheid van de projectpartners bij de uitvoering van hun project als onderneming op en moet daarom voldoen aan de verschillende regels met betrekking tot staatssteun.

Het is ook belangrijk om te benadrukken dat wanneer een projectpartner activiteiten uitvoert die deel uitmaken van de prerogatieven van de overheid zoals het leger, de politie, enz. of zuiver sociale activiteiten (openbaar onderwijs, sociale zekerheid, enz.), hij geen economische activiteit uitoefent.

Volgens het Europees recht kan een overheidsinstantie echter als een onderneming worden beschouwd als ze een economische activiteit uitoefent. Een intercommunale bijvoorbeeld, die een subsidie ontvangt voor het bouwen en beheren van een incubator om jonge ondernemers te huisvesten die daarvoor huur betalen, zal worden beschouwd als een onderneming in deze rol als beheerder van een Bedrijvencentrum.

2. Zijn er activiteiten/goederen/diensten die door een marktspeler zouden kunnen ondernomen of geleverd worden met het oog op het maken van winst (zelfs als het niet de bedoeling is van de aanvrager zelf om winst te maken)?

Bij het uitvoeren van een economische activiteit is het de bedoeling om te bepalen of een projectpartner actief is op een bepaalde markt waar dezelfde dienst winst genereert.

Bijvoorbeeld, in het geval van een gratis advies- of opleidingsdienst die door een overheidsinstantie aan een doelgroep wordt aangeboden, heeft de instantie niet als doel om winst te maken, maar dezelfde dienst had ook door een marktdeelnemer kunnen worden aangeboden. Die zou hierop winst hebben gemaakt.

In het geval dat de projectpartner geen economische activiteit uitoefent, zal deze in principe geen winst kunnen realiseren.

Criterion II Ontvangt de projectpartner een selectief voordeel als gevolg van de projectfinanciering?

FR NL

Criterion II Ontvangt de projectpartner een selectief voordeel als gevolg van de projectfinanciering?
 Antwoord Ja of Nee om de volgende vragen en geef een korte verantwoording

Vraag staatssteun	Antwoord	Verantwoording
1. Is de projectaanvrager van plan om zelf economische activiteiten uit te voeren en dus niet via bijvoorbeeld een openbare aanbesteding een externe dienstverlener te selecteren	☐ Ja ☐ Nee	Voer hier tekst in
2. Zal de projectaanvrager, of zullen de eindbegunstigden economisch voordeel halen uit de publieke middelen? (Het voordeel is een economisch voordeel dat een onderneming/instelling niet zou bekomen in normale marktomstandigheden, d.w.z. zonder de publieke tussenkomst).	☐ Ja ☐ Nee	Voer hier tekst in

1. Is de projectaanvrager van plan om zelf economische activiteiten uit te voeren en dus niet via bijvoorbeeld een openbare aanbesteding een externe dienstverlener te selecteren?

De vergoeding van een onderneming die na een openbare aanbestedingsprocedure geselecteerd is, vormt in principe geen publieke steun. De Europese Commissie is van mening dat wanneer de aan- en verkoop van activa, goederen en diensten plaatsvindt na een open, voldoende bekendgemaakte, niet-discriminerende en onvoorwaardelijke aanbestedingsprocedure, in overeenstemming met de beginselen vermeld in de richtlijnen inzake overheidsopdrachten, kan aangenomen worden dat deze acties aan de marktvoorwaarden voldoen.

2. Zal de projectaanvrager, of zullen de eindbegunstigden economisch voordeel halen uit de publieke middelen? (Het voordeel is een economisch voordeel dat een onderneming/instelling niet zou bekomen in normale marktomstandigheden, d.w.z. zonder de publieke tussenkomst).

Een begunstigde wordt geacht een economisch voordeel uit een bijdrage te halen, indien hij deze niet zou hebben bekomen onder normale marktomstandigheden, dat wil zeggen zonder staatssteun.

In sommige gevallen, loopt de steun via een tussenpersoon voordat deze indirect ten goede komt aan een of meerdere indirecte begunstigden (ondernemingen of personen). Dan wordt de tussenpersoon louter als een eenvoudig **steuninstrument** beschouwd, dat geen staatssteun ontvangt. Het is op het niveau van de eindbegunstigden dat de aanwezigheid van staatssteun moet worden geanalyseerd en, indien nodig, gereguleerd.

In het algemeen is bij subsidies, zoals bij Interreg, het antwoord op deze vraag ja.

Na deze vragen beantwoord te hebben, zal Jems de resultaten van de zelfanalyse geven door aan te geven of de bijdrage aan het project al dan niet onder de regels voor staatssteun kan vallen.

Resultaat van zelfcontrole staatssteun

Er is een risico van staatsteun

Na dit resultaat van de zelfanalyse wordt gevraagd om de economische activiteiten van het project te identificeren die relevant zijn voor de analyse met betrekking tot staatssteun. Deze activiteiten komen overeen met de verschillende activiteiten die zijn ontwikkeld in deel C.4 "Werkplan van het project" en worden voorgesteld in een drop-down menu.

Voor staatssteun relevante activiteiten

Voor staatssteun relevante activiteiten

AGVV-stelsel / de minimis
de minimis algemeen

2.2 De specifieke steunregelingen van het Interreg-programma FWVL

Het programma Interreg France-Wallonie-Vlaanderen heeft een aantal artikelen geïdentificeerd over Staatssteunregels die van toepassing kunnen zijn op de gefinancierde projecten.

Hieronder vindt u tabellen met een samenvatting van de verschillende artikelen en de voorwaarden waaronder ze van toepassing zijn. Ze verwijzen naar de Algemene Groepsvrijstellingsverordening en de *de-minimis*verordening.

2.2.1 De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

Alvorens na te gaan welke voorwaarden door de AGVV worden opgelegd, is het belangrijk te verduidelijken dat de logica van deze verordening erin bestaat om, onder strikte voorwaarden, overheidsfinanciering toe te staan die overeenstemt met een **maximumpercentage aan het geheel van de subsidiabele uitgaven**. Steun die aan de voorwaarden van dit reglement voldoet, is dus automatisch verenigbaar met de interne markt.

Ref.	Type activiteiten	Subsidiabele uitgaven	Intensiteit van de overheidssteun	Maximumperscentage overheidssteun
STEUN TEN BEHOEVE VAN KMO'S				
Art. 19	Deelname van kmo's aan beurzen en tentoonstellingen	Kosten gemaakt voor het huren, opzetten en gebruiken van een standplaats	50 % van de subsidiabele kosten	€ 2,2 miljoen per onderneming per jaar
Art. 20	Ondernemingen (zko, kmo, go) die actief zijn in projecten voor territoriale samenwerking	a) personeelskosten; b) kantoor- en administratieve kosten; c) reis- en verblijfskosten; d) kosten voor externe expertise en diensten; e) kosten voor uitrusting; f) kosten voor infrastructuur en werken.	80 % van de subsidiabele kosten.	€ 2,2 miljoen per onderneming per jaar
Art. 20 bis	Ondernemingen (zko, kmo, go) die actief zijn in projecten voor territoriale samenwerking	a) personeelskosten; b) kantoor- en administratieve kosten; c) reis- en verblijfskosten; d) kosten voor externe expertise en diensten; e) kosten voor uitrusting; f) kosten voor infrastructuur en werken.	100% van de subsidiabele kosten.	€ 22 000 per onderneming per jaar
Art. 22	Starterssteun	Leningen, garanties, subsidies en fiscale stimuli voor kleine, niet-beursgenoteerde ondernemingen geregistreerd sinds maximaal 5 jaar die nog geen winst hebben uitgekeerd en niet uit een concentratie zijn ontstaan	Bedragen tussen € 0,5 miljoen en € 2,48 miljoen afhankelijk van de vorm van de steun	Bedragen tussen € 0,5 miljoen en € 2,48 miljoen afhankelijk van de vorm van de steun. Verdubbeling van bedragen voor kleine innovatieve ondernemingen

STEUN VOOR ONDERZOEK, ONTWIKKELING EN INNOVATIE				
Art. 25	Onderzoeks- en ontwikkelingsproject en	Voor zover toe te schrijven aan projecten: personeelskosten; kosten van apparatuur en uitrusting; kosten van gebouwen en gronden; kosten van contractonderzoek, kennis of octrooien die worden gekocht of waarvoor een licentie wordt verleend; bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven (pro rata)	100 % van de subsidiabele kosten voor fundamenteel (niet-economisch) onderzoek	Fundamenteel onderzoeksproject: € 55 miljoen per onderneming en per project
			50 % voor industrieel onderzoek	Industrieel onderzoeksproject: € 35 miljoen per onderneming en per project
			25 % voor experimentele ontwikkeling	Project voor experimentele ontwikkeling: € 25 miljoen per onderneming en per project Eureka-project ¹ : dubbel bedrag
			50 % voor haalbaarheidsstudies	Haalbaarheidsproject: € 8,25 miljoen per studie
			Verhoging (tot maximaal 80 % steun) mogelijk voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> • 10 % voor middelgrote ondernemingen en 20 % voor kleine ondernemingen; 	

¹ <https://www.eurekanetwork.org/>

			<ul style="list-style-type: none"> • 15 % voor bepaalde projecten²; • 25 % voor bepaalde R&D-projecten³ Mogelijke verhoging voor haalbaarheidsstudies van 10 % voor middelgrote ondernemingen en 20 % voor kleine ondernemingen.	
Art. 27	Steun voor innovatieclusters	Personeels- en administratieve kosten verbonden aan het beheer, de faciliteiten en de marketingactiviteiten van de cluster Investeringskosten voor de bouw of het upgraden van de cluster	50 % van de in aanmerking komende kosten gedurende de periode waarin de steun wordt toegekend (maximaal 10 jaar) 50 % van de in aanmerking komende kosten (verhoging met 15	€ 10 miljoen per cluster

² Die voldoen aan minstens één van de volgende voorwaarden:

- Het project impliceert een effectieve samenwerking tussen:

- a) hetzij meerdere ondernemingen waarvan ten minste één kmo, of die wordt uitgevoerd in ten minste twee lidstaten van de EU, of in een lidstaat van de EU en een overeenkomstsluitende partij bij de EER-overeenkomst, en waarvan geen enkele onderneming meer dan 70 % van de in aanmerking komende kosten draagt, of;
- b) hetzij tussen een onderneming en een of meer onderzoeks- en kennisverspreidingsorganisaties, indien deze organisaties ten minste 10 % van de in aanmerking komende kosten dragen en het recht hebben hun eigen onderzoeksresultaten te publiceren.

- De resultaten van het project worden op grote schaal verspreid via conferenties, publicaties, vrij toegankelijke referentiesystemen of gratis of opensourcesoftware;
- De begunstigde verbindt zich ertoe tijdig tegen marktprijzen en op niet-exclusieve en niet-discriminerende basis licenties beschikbaar te stellen voor onderzoeksresultaten van door intellectuele-eigendomsrechten beschermde O&O-projecten voor gebruik door belanghebbenden in de EER;
- Het O&O-project wordt uitgevoerd in een steungebied dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, a), VWEU.

³ Die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- die door een lidstaat na een oproep tot het indienen van projecten zijn geselecteerd om deel uit te maken van een project dat door ten minste drie lidstaten of partijen bij de EER-overeenkomst gezamenlijk is ontwikkeld; en
- die een daadwerkelijke samenwerking inhouden tussen ondernemingen uit ten minste twee lidstaten of overeenkomstsluitende partijen bij de EER-overeenkomst wanneer de begunstigde een kmo is, of uit ten minste drie lidstaten of overeenkomstsluitende partijen bij de EER-overeenkomst wanneer de begunstigde een grote onderneming is; en
- indien aan ten minste één van de volgende twee voorwaarden is voldaan:
 - a) de resultaten van het O&O-project worden op grote schaal verspreid in ten minste drie lidstaten (EU of EER) met vrije toegang;
 - b) de begunstigde verbindt zich ertoe tegen een marktprijs en op niet-exclusieve en niet-discriminerende basis licenties beschikbaar te stellen voor de onderzoeksresultaten van door intellectuele-eigendomsrechten beschermde O&O-projecten waarvoor steun wordt verleend.

			% of 5 % mogelijk in geval van steungebieden)	
Art. 28	Innovatiesteun voor kmo's	Kosten verbonden aan de verkrijging, validering en verdediging van octrooien en andere immateriële activa; het detacheren van hooggekwalificeerd personeel; innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning	50 % van de subsidiabele kosten 100 % voor steun verleend door advies- en ondersteuningsdiensten (indien niet meer dan € 220.000 per onderneming over een periode van drie jaar)	€ 10 miljoen per onderneming en per project
Art. 29	Proces- of organisatie-innovatie	Samenwerking van grote ondernemingen met kmo's die ten minste 30 % van de totale subsidiabele kosten dragen Voor zover toe te schrijven aan projecten: personeelskosten; kosten van apparatuur en uitrusting; kosten van gebouwen en gronden; kosten van contractonderzoek, kennis of octrooien die worden gekocht of waarvoor een licentie wordt verleend; bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven (pro rata)	15 % van de subsidiabele kosten voor grote ondernemingen 50 % voor kmo's	€ 12,5 miljoen per onderneming en per project
OPLEIDINGSSTEUN				
Art. 31	Opleiding van personeel	Kosten van de opleiders; operationele kosten van de opleiders; kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject; personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding; algemene indirecte kosten voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen	50 % van de subsidiabele kosten voor grote ondernemingen Verhoging mogelijk tot 70 % onder voorwaarden	€ 3 miljoen per opleidingsproject

			100 % voor de sector van het zeevervoer onder voorwaarden	
STEUN TEN BEHOEVE VAN KWETSBARE WERKNEMERS EN WERKNEMERS MET EEN HANDICAP				
Art. 34	Compensatie van de bijkomende kosten voor de tewerkstelling van werknemers met een handicap	Kosten voor de aanpassing van de ruimten; kosten voor het inzetten van medewerkers voor de tijd die het personeel uitsluitend besteedt aan de begeleiding van de werknemers met een handicap en de kosten voor het opleiden van medewerkers die werknemers met een handicap begeleiden; de kosten voor de aanpassing of aankoop van apparatuur of voor de aankoop en validering van software die werknemers met een handicap gebruiken; kosten die rechtstreeks verband houden met het vervoer van werknemers met een handicap naar de plaats van arbeid en de kosten voor werkgerelateerde activiteiten; loonkosten voor de uren die een werknemer met een handicap besteedt aan rehabilitatie; in geval van beschermde tewerkstelling, de kosten voor de bouw, installatie of modernisering van de productie-eenheden van de betrokken onderneming, alsmede de kosten voor de administratie en het vervoer.	100 % van de subsidiabele kosten	€ 11 miljoen per onderneming per jaar

Art. 35	Vergoeding van de kosten voor de begeleiding van kwetsbare werknemers	Kosten verbonden aan het inzetten van medewerkers voor de tijd die uitsluitend wordt besteed aan de begeleiding van de kwetsbare werknemers gedurende een periode van maximaal 12 maanden na de aanwerving van een kwetsbare werknemer of, in het geval van een uiterst kwetsbare werknemer, gedurende maximaal 24 maanden; kosten voor de opleiding van de medewerkers die kwetsbare personen begeleiden.	50 % van de subsidiabele kosten	€ 5,5 miljoen per onderneming per jaar
STEUN VOOR CULTUUR EN INSTANDHOUDING VAN HET ERFGOED				
Art. 53	Activiteiten ter bevordering van cultuur en instandhouding van het erfgoed	Investeringskosten in materiële en immateriële activa en exploitatiekosten	Steun < € 2,2 miljoen: 80 % van de subsidiabele kosten Voor de publicatie van muzikale en literaire werken: 70 % van de subsidiabele kosten	Investeringssteun: € 165 miljoen per project Exploitatiesteun: € 82,5 miljoen per onderneming per jaar

2.2.2 De- minimisverordeningen

Om administratieve en procedurele belemmeringen voor kleine bedragen aan staatssteun te vermijden, heeft de Commissie het concept *de-minimis*steun ontwikkeld, waarbij een **plafond voor de overheidssteun** wordt vastgelegd, voor elke publieke bijdrage die de projectpartner ontving in de laatste drie boekjaren. Onder dit plafond is de beperking op overheidssteun niet van toepassing.

Opgelet: de projectpartner moet ALLE overheidssteun die hij geniet in rekening nemen: het EFRO, de publieke cofinancieringen ontvangen in het kader van zijn deelname aan het project net als elke andere ontvangen publieke steun.

Dit standpunt wordt in vier verordeningen geformaliseerd, waarin verschillende plafonds voor *de-minimis*steun worden voorzien:

	Plafond voor de-minimissteun over 3 belastingjaren	Bijzonderheden
Verordening klassieke <i>de-minimis</i>	€ 300.000	<ul style="list-style-type: none"> • Plafonds van € 300.000 van toepassing per onderneming en <u>per lidstaat</u>⁴ • Bijzondere modaliteiten voor leningen en garanties • Uitsluiting van leningen en garanties indien de begunstigde in een collectieve insolventieprocedure verkeert
Verordening <i>de-minimis</i> landbouw	€ 20.000	<ul style="list-style-type: none"> • Plafond per onderneming en <u>per lidstaat</u> • Voorbehouden aan ondernemingen die actief zijn in de sector van de primaire productie van landbouwproducten • Bijzondere modaliteiten voor leningen en garanties • Uitsluiting van leningen en garanties indien de begunstigde in een collectieve insolventieprocedure verkeert
Verordening <i>de-minimis</i> visserij	€ 30.000	<ul style="list-style-type: none"> • Plafond per onderneming en <u>per lidstaat</u> • Beperkt toepassingsgebied (geen steun voor de aankoop van een schip of de bouw van een schip – zie art. 1)
Verordening <i>de-minimis</i> DAEB	€ 750.000	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer van een DAEB⁵ • Boekhoudkundige scheiding in hoofde van de begunstigde • Bijzondere modaliteiten voor leningen en garanties • Uitsluiting van ondernemingen (i) in moeilijkheden, (ii) uit de sector van het goederenvervoer over de weg en (iii) die landbouwproducten produceren.

⁴ De de minimis-plafonds zijn in 2024 herzien bij Verordening CE 2023/2831 van 13 december 2023. Van toepassing tot 31 december 2030.

⁵ De de minimis DAEB-plafonds zijn in 2024 herzien bij Verordening (EG) 2023/2832 van 13 december 2023. Van toepassing tot 31 december 2030.

2.2.3 De steunregelingen van toepassing volgens de specifieke doelstellingen

In de onderstaande tabel zijn voor elke specifieke doelstelling van het Interregprogramma France-Wallonie-Vlaanderen, de meest geschikte regulaties geïdentificeerd om de overeenstemming van de projecten met de Europese regels wat betreft staatssteun te garanderen. Deze tabel dient uitsluitend ter informatie en vormt geen verplichting: elke projectpartner zal kunnen verwijzen naar de meest relevante artikelen voor zijn acties in het kader van een project.

Prioriteit 1	SD 1.1	AGVV Art 20, 20 bis, 25, 27,28, 29
		<i>de-minimisverordening</i>
Prioriteit 1	SD 1.3	AGVV Art 19, 20, 20 bis, 22, 25, 27, 28, 29, 31, 34, 35
		<i>de-minimisverordening</i>
Prioriteit 2	SD 2.4	AGVV Art 19,20, 20 bis, 25, 28
		<i>de-minimisverordening</i>
	SD 2.5	AGVV 20, 20 bis, 25, 28
		<i>de-minimisverordening</i>
SD 2.7	AGVV 19, 20, 20 bis, 25	
	<i>de-minimisverordening</i>	
Prioriteit 3	SD 3.2	AGVV 20, 20 bis
		<i>de-minimisverordening</i>
		DAEB
Prioriteit 4	SD 4.1	AGVV 19, 20, 20bis, 29, 31, 34, 35
		<i>de-minimisverordening</i>
		DAEB
	SD 4.5	AGVV 20, 20 bis
		<i>de-minimisverordening</i>
		DAEB
SD 4.6	AGVV Art 19, 20, 20bis, 31, 53	
	<i>de-minimisverordening</i>	

3 Vóór de projectselectie

3.1 In kaart brengen van informatie en risico's

Voorafgaand aan de Stuurgroep die de projecten selecteert, voert het Gemeenschappelijk Secretariaat een eerste analyse uit van de situatie van de projectpartners met betrekking tot staatssteun (risicoanalyse) voor elk project waaraan de projectpartner deelneemt. Indien van toepassing zal het Secretariaat de projectpartner verzoeken volgende documenten in te dienen:

- de **de-minimisverklaring** voor de projectpartners
- de **Verklaring "80/20"** voor onderzoeks- en ontwikkelings- en voor innovatie-instellingen

3.2 De beslissing van de Stuurgroep en informeren van de projectpartners

Op basis van het gefundeerd advies van het Secretariaat, wordt door de leidende Autoriteiten van de drie gebiedsdelen een feitelijke beoordeling van de staatssteun uitgevoerd. Het uiteindelijke standpunt over staatssteun wordt ingenomen door de Stuurgroep.

Dit besluit wordt opgenomen in de kennisgeving van goedkeuring van het project. Ze wordt ook opgenomen in de akte over de toekenning van de EFRO-subsidies voor het project, met de gegevens over de projectpartners waarop deze steun van toepassing is.

Opgelet: indien het EFRO-percentage zou beperkt worden, kan het financieringsplan van de projectpartner bijgevolg herbekeken worden.

4 Tijdens de uitvoering

4.1 De rol van de steuninstrumenten

Bij **steuninstrumenten** (de projectpartner die een intermediaire rol heeft) moeten de bedragen van de indirecte steun (aan de eindbegunstigden) verantwoord worden. Ze moeten met andere woorden becijferd worden, rekening houdend met de **marktprijs voor gelijkwaardige dienst**.

Elk semester waarin de "economische waarde"-actie daadwerkelijk zou plaatsvinden, informeert de projectpartner de eindbegunstigde over de toekenning van *de-minimis*steun via...

- de **Verklaring over de de-minimissteun – toekenning door de projectpartner aan de eindbegunstigde**

Op basis van de informatie over de "economische waarde" van de actie die de projectpartner overmaakt, zal de eindbegunstigde moeten attesteren dat hij in dit

stadium het de minimisplafond respecteert in het licht van de geldende regelgeving via ...

→ de **Verklaring over de de-minimissteun – eindbegunstigde**

Deze aandachtspunten worden tijdens de Begeleidingscomités van het project periodiek herhaald en gecontroleerd door het Gemeenschappelijk Secretariaat, de projectadviseurs en de aanwezige administraties/beoordelingsdiensten. Er zal ook worden gecontroleerd of de vastgelegde prijzen verantwoord worden. De projectpartner moet namelijk het equivalent van de "marktprijs" voor de dienst bepalen.

Opgelet: het is raadzaam om in de *de-minimis*verklaring van de projectpartner een **maximumbedrag** op te nemen voor de geschatte waarde op de markt van de dienst, om te voorkomen dat deze later door de begunstigde wordt overschat.

Uitzonderlijk, als de oorspronkelijk vermelde bedragen niet overeenkomen met de werkelijkheid (de waarde van de dienst is uiteindelijk hoger dan de schatting), moeten na de steun nieuwe *de-minimis*verklaringen "projectpartner" en "eindbegunstigde" worden opgesteld.

4.2 Projectwijzigingen

Sommige projectwijzigingen kunnen een impact hebben op de staatssteun, bijvoorbeeld een wijziging in het statuut van een entiteit, de fusie van een projectpartner, een wijziging in het financieringsplan of een gewijzigde einddatum van het project.

Deze wijzigingen zullen worden besproken in het Begeleidingscomité en vervolgens ter goedkeuring worden doorgestuurd naar de Stuurgroep van het programma.

Als de positie van de projectpartner ten aanzien van staatssteun verandert, kunnen er natuurlijk nieuwe attesten worden aangevraagd.

4.3 De verificaties en de controles op stukken

De informatie van de projectpartners zal ter beschikking worden gesteld van de controleurs van de uitgaven via de beheerapplicatie Jems, waar in een specifieke rubriek de door elke projectpartner toegezonden verklaringen zullen worden verzameld.

In geval van non-conformiteit van documenten of ontbrekende documenten worden de betrokken uitgaven geblokkeerd totdat de projectpartner de vereiste documenten heeft bezorgd.

4.4 De eerstelijnscontroles ter plaatse

Alle hierboven beschreven processen kunnen in een tweede fase opnieuw worden geverifieerd via de eerstelijnscontroles ter plaatse.

5 Beroep

Als het besluit van het programma over de staatssteun wordt aangevochten, is de klachtenprocedure van toepassing. Uitleg daarover is te vinden op de website van het programma (link onder de rubriek "Contact/Beheersautoriteit"):
<https://www.interreg-fwwl.eu/nl/een-klacht-indienen>

We willen er echter op wijzen dat, als het beroep wordt ingesteld nadat de akte over de toekenning van de EFRO-subsidies is ondertekend, de indiener van het beroep een externe juridische analyse moet voorleggen om zijn argumenten te onderbouwen. De kosten voor het uitvoeren van deze analyse zijn niet subsidiabel en moeten worden gedragen door de projectpartner die het beroep indient.

6 Verklarende woordenlijst

A

De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

Dit is de verordening van de Europese Commissie waarin bepaalde categorieën steun verenigbaar met de interne markt worden verklaard. Op grond van deze verordening kan steun worden vrijgesteld van de kennisgevingsprocedure als deze voldoet aan de verschillende (algemene en specifieke) voorwaarden die erin worden beschreven.

D

DAEB de-minimisverordening

Deze verordening preciseert alle voorwaarden waaraan moet worden voldaan opdat steun aan een onderneming die belast is met een dienst van algemeen economisch belang, niet als staatssteun wordt gekwalificeerd aangezien deze de mededinging tussen lidstaten niet beïnvloedt. De verordening is bedoeld voor kleine bedragen van niet meer dan 500.000 euro over 3 boekjaren. Ze is van toepassing op de meeste sectoren, met uitzondering van de sectoren die onder één van de andere de-minimisverordeningen vallen.

DAEB

In de Europese Unie zijn diensten van algemeen economisch belang (DAEB) "diensten van economische aard waarvoor de lidstaten of de Gemeenschap specifieke openbare dienstverplichtingen laten gelden op grond van een criterium van algemeen belang": Omwille van hun aard en specificiteit kunnen bepaalde diensten (bv. ziekenhuisdiensten en diensten "die in essentiële sociale behoeften voorzien" waaronder gezondheidszorg, kinderopvang, toegang tot de arbeidsmarkt, sociale huisvesting en zorg en sociale inclusie van kwetsbare groepen) in Europa tot op zekere hoogte en onder bepaalde voorwaarden afwijken van de concurrentieregels en toch voldoen aan de Europese regelgeving.

Een akte van toekenning van publieke dienst (over het algemeen een mandaat) vertrouwt het beheer van een DAEB toe aan de onderneming en verduidelijkt de aard van de opdracht.

De-minimisverordeningen

De vier verordeningen zijn bedoeld om kleine steunbedragen te reguleren waarbij drempels zijn vastgelegd die niet mogen worden overschreden. De Europese Commissie is van mening dat steun onder deze verschillende drempels de mededinging tussen de lidstaten niet beïnvloedt en de mededinging niet verstoort. Het gaat in die gevallen dus niet om staatssteun.

E

Eindbegunstigde

Bedrijven die daadwerkelijk voordeel halen uit de financiering via een andere projectpartner worden "eindbegunstigden" genoemd. Een projectpartner wordt niet beschouwd als een begunstigde van de steun als hij gewoon het volledige bedrag van de overheidsfinanciering en/of alle voordelen die hij dankzij deze financiering heeft verworven, doorgeeft aan andere ondernemingen. (Zie steuninstrument)

M

Marktspeler

Organisatie of individu die actief is binnen een marktsysteem, in dit geval als leverancier van goederen, diensten, informatie, enz.

O

Onderneming

De begunstigde van de interventie is een "onderneming" als deze wordt gedefinieerd als een entiteit die een "**economische activiteit**" uitoefent, waarbij deze laatste wordt gedefinieerd als "**elke activiteit bestaande in het aanbieden van goederen of diensten op een markt**". Deze zeer ruime definitie omvat alle activiteiten waarbij goederen of diensten op een markt worden aangeboden, ongeacht de juridische status van de entiteit (vennootschap, vereniging, enz.), de wijze van financiering (publiek, privaat of gemengd) of het feit dat de entiteit zowel economische als niet-economische activiteiten uitvoert.

P

Potentiële markt

Een "potentiële" markt is een theoretische markt die alle individuen omvat die mogelijk geïnteresseerd zijn in een product of dienst en dit mogelijks kopen in een bepaald gebied.

Hierbij worden de (steeds theoretische) kosten van het goed of de dienst geschat. Als een projectpartner bijvoorbeeld een training aanbiedt, zou dezelfde dienst tegen een "echte" prijs op een "echte" markt aan klanten kunnen worden aangeboden. Het is belangrijk om deze waarde te kwantificeren bij het berekenen van staatssteun.

S

Steuninstrument

Procedé waarbij het voordeel van een subsidie ontvangen door een directe begunstigde wordt overgedragen aan een indirecte begunstigde. De directe begunstigde wordt bijgevolg niet langer beschouwd als de ontvanger van staatssteun, maar hij wordt eenvoudigweg intermediair (een steuninstrument). De indirecte begunstigde daarentegen kan wel een begunstigde van staatssteun zijn volgens dezelfde *de-minimis* criteria.

Stimulerend effect

Om te waarborgen dat de financiële steun noodzakelijk is en een stimulans vormt om nieuwe activiteiten of projecten te ontwikkelen, moet steun voor activiteiten die de begunstigde hoe dan ook zou ondernemen, zelfs zonder steun, worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de AGVV. In de praktijk wordt ervan uitgegaan dat de steun een stimulerend effect heeft als de begunstigde vóór de aanvang van de werkzaamheden een schriftelijke steunaanvraag bij de **subsidieverlenende instantie** heeft ingediend.

V

VWEU

Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is één van de oprichtingsverdragen van de Europese Unie. Toen het in 1957 werd ontworpen, stond het bekend als het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (afgekort VEG). De huidige versie volgt op de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon in 2007.

Autorité de gestion • Beheerautoriteit

Partenaires • Partners

Suivez-nous • Volg ons

www.interreg-fwvl.eu

